

Terra de fàng

AG 63

REVISTA DE MARRATXÍ

SENTINELLES DEL CEL
SON BONET

TERESA MATAS
ARTISTA MULTIDISCIPLINÀRIA

ASSOCIACIONS
VETERANS CARS
AAVV SON AMETLLER

GEN J
CERÀMICA D'ESTIU

PAM A PAM
ES PONT D'INCA

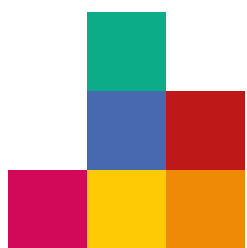
Centinelas del cielo
Son Bonet

Teresa Matas
Artista multidisciplinar

Asociaciones
Veterans Cars
AAVV Son Ametller

Gen J
Cerámica de verano

Pam a Pam
Es Pont d'Inca

Ràdio **Marratxí** 92.9 FM

Ajuntament
de Marratxí

TOTES
LES PERSONES

**Ceràmica
de Marratxí**

#herència
#tradició
#innovació

ceramicademarratxi.com

ceràmica
de Marratxí

Ajuntament
de Marratxí

4

Vies i obres / Esports / Habitatge / Cultura

12

Cultura

» Sentinelles del cel
Centinelas del cielo

20

Mirades

» Teresa Matas
Artista multidisciplinària

30

Gen J

» Ceràmica d'estiu

32

Pam a Pam

» Es Pont d'Inca

34

Coneix les associacions

» Veterans Cars
» AAVV Son Ametller

Redacció
Redacción
Alberto Fraile
Ana Serra

Maquetació i disseny gràfic
Maquetación y diseño gráfico
Paula Tomàs

Fotografia
Fotografía
Joan Arbós

Edició i producció
Edición y producción
Deacorde
C/ Gran Via Asima, 2, 10
07009 Palma, Illes Balears
Spain
T +34 971781042
T +34 668861972
info@deacorde.com

Impressió
Impresión
GraficArt Imprenta

Coordinació
Coordinación
Ajuntament de Marratxí
C/ Olesa 66, Sa Cabaneta

Ses Cases Noves estrena millores a la seva zona comercial

Les esperades obres de millora a la concorreguda zona comercial de ses Cases Noves ja s'han acabat i han transformat 110 metres de la vorera del carrer de Gabriel Maura en un espai més accessible i segur, amb la instal·lació d'un nou pas de vianants. Ara, les persones amb mobilitat reduïda, els cotxets de nadons i els vianants en general es poden desplaçar amb més comoditat.

El mobiliari urbà de l'àrea també ha rebut una rentada de cara, amb noves papereres i bancs al parc proper, mentre que un sistema de reg gota a gota s'ha instal·lat a la mitjana enjardinada i aporta un toc de frescor a l'entorn.

Aquestes millores formen part d'un projecte destinat a revitalitzar una de les zones comercials amb més potencial del municipi. Odette Torres, regidora de Comerç de l'Ajuntament, ha subratllat els beneficis que aquestes obres aporten tant als establiments com als ciutadans. Torres assenyala que l'ampliació de la vorera i la resta d'intervencions «contribuiran a un increment de visitants, ja que aquestes mesures fan que els ciutadans se sentin més a gust. Els comerciants ens han donat un feedback molt positiu».

El consistori continua endavant en la seva intenció de dinamitzar l'economia local llançant la campanya A l'estiu, vine al petit comerç per fomentar el consum en sis zones comercials de Marratxí durant aquests mesos. Aquesta campanya ofereix diversió per a tota la família amb castells inflables i activitats infantils a àrees com es Pla de na Tesa, Pòrtol, es Pont d'Inca, es Figuerat, ses Cases Noves i sa Cabana.

La regidoria de l'àrea també ha reiterat el seu compromís amb l'activitat comercial del municipi mitjançant campanyes de publicitat creuada, que cerquen connectar els comerços de diferents zones. Aquesta estratègia, implantada per primera vegada per Nadal, ha implicat un significatiu augment de la participació d'empreses locals i ha consolidat el comerç de Marratxí com un eix dinàmic i cohesionat.

La parada d'autobús d'Es Pont d'Inca es renova

També han acabat les obres de millora de la parada d'autobús de l'avinguda d'Antoni Maura d'Es Pont d'Inca. Aquesta remodelació, que forma part del pla de renovació de parades de l'EMT, respon a una petició dels veïns i usuaris del transport públic, que reclamaven una millor protecció contra les inclemències del temps mentre esperaven l'autobús.

El regidor de Vies i Obres de l'Ajuntament de Marratxí, Juan Pizarro, ha explicat que «la parada tenia més de 40 anys d'antiguitat, i ara, el 2024, ja compta amb noves instal·lacions i millores en l'accessibilitat. La intervenció assegura ombra a l'estiu i resguard a l'hivern, així compleix les sol·licituds dels veïns, que han rebut molt positivament aquesta millora».

Les obres han inclòs la col·locació d'un voral de 20 metres, una nova vorera, el desplaçament d'un fanal i la instal·lació d'una marquesina, un banc i una paperera. Aquesta remodelació no només millora la funcionalitat i el confort de la parada, sinó que també contribueix a la seguretat i el benestar dels ciutadans.

Ses Cases Noves,
2024

Ses Cases Noves estrena mejoras en su zona comercial

Las esperadas obras de mejora en la concurrida zona comercial de Ses Cases Noves han llegado a su fin, transformando 110 metros de la acera de la calle Gabriel Maura en un espacio más accesible y seguro, con la instalación de un nuevo paso de peatones. Ahora, las personas con movilidad reducida, los cochecitos de bebé y los peatones en general pueden desplazarse con mayor comodidad.

El mobiliario urbano del área también ha recibido un lavado de cara, con nuevas papeleras y bancos en el parque cercano, mientras que un sistema de riego por goteo se ha instalado en la medianera ajardinada, aportando un toque de frescura al entorno.

Estas mejoras forman parte de un proyecto destinado a revitalizar una de las zonas comerciales con mayor potencial del municipio. Odette Torres, regidora de Comercio del Ayuntamiento, ha subrayado los beneficios que estas obras aportan tanto a los establecimientos como a los ciudadanos. Torres señala que la ampliación de la acera y el resto de intervenciones "contribuirán a un incremento de visitantes, ya que estas medidas hacen que los ciudadanos se sientan más a gusto y los comerciantes nos han dado un feedback muy positivo".

En este sentido, el consistorio sigue adelante con su intención de dinamizar la economía local, lanzando la campaña En verano, ven al pequeño comercio para fomentar el consumo en seis zonas comerciales de Marratxí durante los meses estivales. Esta campaña ofrece diversión para toda la familia con castillos hinchables y actividades infantiles en áreas como Es Pla de Na Tesa, Pòrtol, Es Pont d'Inca, Es Figueras, Ses Cases Noves y Sa Cabana.

La regidora del área también ha reiterado su compromiso con la actividad comercial del municipio mediante campañas de publicidad cruzada, que buscan conectar los comercios de diferentes zonas. Esta estrategia, implementada por primera vez en Navidad, ha dado como resultado un significativo aumento de la participación de empresas locales, consolidando el comercio de Marratxí como un eje dinámico y cohesionado.

La parada de autobús d'Es Pont d'Inca se renueva

También han terminado las obras de mejora de la parada de autobús de la Avenida Antoni Maura d'Es Pont d'Inca. Esta remodelación, que forma parte del plan de renovación de paradas de la EMT, responde a una petición de los vecinos y usuarios del transporte público, quienes reclamaban una mejor protección contra las inclemencias del tiempo mientras esperaban el autobús.

El regidor de Vías y Obras del Ayuntamiento de Marratxí, Juan Pizarro, ha explicado que "la parada tenía más de 40 años de antigüedad, y ahora, en 2024, ya cuenta con nuevas instalaciones y mejoras en accesibilidad. La intervención asegura sombra en verano y resguardo en invierno, cumpliendo con las solicitudes de los vecinos, quienes han recibido muy positivamente esta mejora".

Las obras han incluido la colocación de un bordillo de 20 metros, una nueva acera, el desplazamiento de una farola y la instalación de una marquesina, un banco y una papelerera. Esta remodelación no solo mejora la funcionalidad y el confort de la parada, sino que también contribuye a la seguridad y el bienestar de los ciudadanos.

Es Pont d'Inca
2024

La I Cursa del Fang fusiona tradició ollera i passió per l'esport

En una original trobada entre patrimoni i atletisme, la primera edició de la Cursa del Fang va transformar els carrers de Pòrtol en una festa d'activitat física i cultura local. Aquest esdeveniment, emmarcat en les celebracions de la Mare de Déu del Carme, va aconseguir reunir 450 corredors a la terra dels ollers i les siuelleres, de manera que superarà totes les expectatives de participació

Gianfranco Presti, corredor argentí establert a Mallorca, es va coronar guanyador de la prova reina de 7,5 km, amb un temps de 23 minuts i 14 segons. Adrià Ceballos i Jaume Garcías varen completar el podi. En la categoria femenina, la triatleta Leonor Font va aconseguir la victòria amb un temps de 28 minuts i 35 segons, seguida d'Amelia Álvarez i Maria Antònia Femenías.

Tots els atletes varen rebre una medalla exclusiva, i els guanyadors varen ser obsequiats amb un siurell exclusiu elaborat per Ca Madò Bet.

Entre els participants a les proves competitives, a més de la gran convocatòria, va destacar l'atleta mallorquí Adrià Ceballos, subcampió d'Espanya de 10.000 metres en categoria sub 23 i esportista de l'ADA Calvià.

L'esdeveniment també va incloure una cursa popular sense podi, de 3 quilòmetres, ideal per als qui volien iniciar-se en el món de les curses o simplement gaudir d'una caminada. A més, es varen fer curses infantils per a infants de fins a 12 anys, amb diferents distàncies i de forma gratuïta.

Organitzada per Cuc Fitness i l'Ajuntament de Marratxí, la prova va partir de la plaça de Can Flor i va recórrer totes les ollereries i siuelleres de Pòrtol i sa Cabaneta.

Andreu Massot, impulsor de l'esdeveniment, expressà la seva sorpresa davant l'excel·lent acollida i el nombre

d'inscrits, que va superar totes les expectatives: «Encara no ens creïm la participació que ha tingut. Cuc Fitness ha intentat organitzar una cursa atractiva, amb molts de premis per als petits i els grans. Estam molt contents perquè a la cursa de set quilòmetres i mig hi han participat més de dues-centes persones, a la caminada més de cent, i a les curses infantils hem superat també el centenar, amb uns quatre-cents cinquanta participants en total».

Aquest esdeveniment no només va oferir una forma divertida i saludable de celebrar les festes del Carme, sinó que també va valorar el treball dels artesans locals. «El nostre objectiu era fer una cursa pel poble i la nostra cultura, el fang i els siurells, passant per totes les ollereries. Tots els trofeus estan fets pels artesans locals i és una forma que la gent conegui la nostra tradició», va afegir Massot.

El regidor d'Esports de l'Ajuntament, Juan Antonio Estarellas, valorà molt positivament la iniciativa, i va destacar la possibilitat que es converteixi en una fita fixa al calendari esportiu de Marratxí. A més, l'esdeveniment va tenir un component solidari, ja que va col·laborar amb el Casal Solidari Gent del Món, que va recollir productes de neteja de la llar i d'higiene personal per a les persones que més els necessiten.

La I Cursa del Fang fusiona tradición ollera y pasión por el deporte

En un original encuentro entre patrimonio y atletismo, la primera edición de la Cursa del Fang transformó las calles de Pòrtol en una fiesta de actividad física y cultura local. Este evento, enmarcado en las celebraciones de la Virgen del Carmen, logró reunir a 450 corredores en la tierra de los olleros y las siurelleras, superando todas las expectativas de participación

Gianfranco Presti, corredor argentino afincado en Mallorca, se coronó ganador de la prueba reina de 7,5 km, con un tiempo de 23 minutos y 14 segundos. Adrià Ceballos y Jaume Garcías completaron el podio. En la categoría femenina, la triatleta Leonor Font se llevó la victoria con un tiempo de 28 minutos y 35 segundos, seguida de Amelia Álvarez y María Antònia Femenías.

Todos los atletas recibieron una medalla exclusiva, y los ganadores fueron obsequiados con un siurell exclusivo elaborado por Ca Madò Bet.

Entre los participantes a las pruebas competitivas, además de la gran convocatoria, destacó el atleta mallorquín Adrià Ceballos, subcampeón de España de 10.000 metros en categoría sub 23 y deportista de la ADA Calvià.

El evento también incluyó una carrera popular sin podio de 3 kilómetros, ideal para quienes quisieran iniciarse en el mundo del running o simplemente disfrutar de una caminata. Además, se celebraron carreras infantiles para niños hasta 12 años, con distintas distancias y de forma gratuita. Organizada por Cuc Fitness y el Ayuntamiento de Marratxí, la carrera partió de la Plaza de Can Flor y recorrió todas las ollerías y siurelleras de Pòrtol y Sa Cabaneta.

Andreu Massot, impulsor del evento, expresó su sorpresa ante la excelente acogida y el número de inscritos que superó

todas las expectativas: "Aún no nos creemos la participación que ha tenido. Desde CUC Fitness hemos intentado organizar una carrera atractiva, con muchos premios para pequeños y grandes. Estamos muy contentos porque en la carrera de siete kilómetros y medio han participado más de doscientas personas, en la caminata más de cien, y en las carreras infantiles hemos superado el centenar, con unos cuatrocientos cincuenta participantes en total".

Este evento no solo ofreció una forma divertida y saludable de celebrar las Fiestas del Carmen, sino que también valoró el trabajo de los artesanos locales. "Nuestro objetivo era hacer una carrera para el pueblo y nuestra cultura, el barro y los siurells, pasando por todas las ollerías. Todos los trofeos están hechos por los artesanos y es una forma de que la gente conozca nuestra tradición", añadió Massot.

El regidor de Deportes del Ayuntamiento, Juan Antonio Estarellas, valoró muy positivamente la iniciativa, destacando la posibilidad de que se convierta en una cita fija en el calendario deportivo de Marratxí. Además, el evento tuvo un componente solidario, ya que colaboró con Casal Solidari Gent del Món, que recogió productos de limpieza del hogar e higiene personal para quienes más lo necesitan.

Cursa del Fang, Pòrtol
2024

Setze famílies de Marratxí estrenen habitatges públics de lloguer a sa Cabana

«Farem la mudança ara mateix. Intentarem dur el que puguem aquest cap de setmana perquè volem estrenar-lo ja». Aquestes paraules de Dolores Navarro reflecteixen l'emoció i l'entusiasme del conjunt de persones que recentment han rebut les claus dels seus nous habitatges a Marratxí. Aquests veïns han estat els beneficiaris d'una promoció d'habitatge d'obra pública (HPO) impulsada per l'IBAVI en terrenys cedits per l'Ajuntament, un primer esforç que pretén pal·liar la creixent dificultat d'accés a habitatges dignes i assequibles a Marratxí i a la resta de l'illa

El lliurament de claus d'aquests habitatges públics, ubicats al carrer de Juli Ramis de sa Cabana, va ser un moment d'alegria i un esdeveniment que difícilment oblidan els seus nous llogaters. Dolores Navarro va expressar la seva satisfacció. «El pis és preciós. Estam encantats i molt feliços. Tenim escoles, supermercats molt a prop i el centre de salut al costat. Vàrem estar vuit anys vivint aquí, en aquesta mateixa zona, i en fa quatre que estam a Pòrtol. Amb aquesta oportunitat, hem evitat haver de sortir del municipi», afirma.

Alfonso Poveda, un jove marratxiner, també va compartir el seu agraïment, malgrat l'espera. "M'hi vaig apuntar quan tenia 18 anys. Ara que ho he rebut en tinc 24. Creia que hauria de viure en un poble llunyà i que no podria viure a Marratxí. Ni en el millor dels somnis hauria pensat viure tan a prop de ca meva. Això em permet independitzar-me. Si no, mai ho hauria aconseguit en la meua vida. Bé, en una habitació, però mai hauria pogut estar sol".

L'acte va comptar amb la presència del batle de Marratxí, Jaume Llompart, i del nou conseller d'Habitatge del Govern balear, José Luis Mateo, els quals van destacar que els residents del municipi han tingut prioritat per accedir als habitatges, gràcies a un acord de l'Ajuntament amb l'IBAVI. Mateo va subratllar que aquests pisos estan dissenyats perquè els llogaters no destinin més del 30 % dels seus ingressos mensuals al lloguer, amb preus que oscil·len entre els 265 € i els 630 € al mes.

L'acte va comptar amb la presència del batle de Marratxí, Jaume Llompart, i del nou conseller d'Habitatge del Govern balear, José Luis Mateo, que varen destacar la importància d'aquesta iniciativa per als residents locals. Mateo va subratllar que aquests pisos estan dissenyats perquè els llogaters no destinin més del 30 % dels seus ingressos mensuals al lloguer, amb preus que oscil·len entre els 265 € i els 630 € al mes.

Aquests nous habitatges destaquen per la seva accessibilitat econòmica i també pel seu disseny modern i sostenible. Cada unitat compta amb terrasses i patis privats, que proporcionen amplis espais exteriors que milloren la qualitat de vida dels seus habitants. A més, s'ha posat un èmfasi especial en l'ús de materials de baixa emissió de CO₂ i en un disseny que redueix significativament la demanda energètica per alinear-se amb els principis de sostenibilitat.

El batle va emfatitzar que aquest lliurament és només el començament d'un projecte més ampli, amb 12 habitatges addicionals ja en construcció a la mateixa zona. Va reafirmar el seu compromís de continuar treballant per proporcionar solucions habitacionals per als residents. «Això no s'acaba aquí, és el principi del nou conseller, el principi d'aquests lliuraments d'habitatges. Continuarem treballant perquè totes les persones del municipi puguin continuar desenvolupant el seu projecte vital en el nostre municipi».

Dieciséis familias de Marratxí estrenan viviendas públicas de alquiler en Sa Cabana

“Haremos la mudanza ya mismo. Intentaremos traer lo que podamos este fin de semana porque queremos estrenarlo ya”. Estas palabras de Dolores Navarro reflejan la emoción y el entusiasmo del conjunto de personas que recientemente han recibido las llaves de sus nuevos hogares en Marratxí. Estos vecinos han sido los beneficiarios de una promoción de Vivienda de Obra Pública (VPO) impulsada por el IBAVI en terrenos cedidos por el Ayuntamiento, un primer esfuerzo que busca paliar la creciente dificultad de acceso a viviendas dignas y asequibles en Marratxí y en el resto de la isla

La entrega de llaves de estas viviendas públicas, ubicadas en lacCalle Juli Ramis de Sa Cabana, fue un momento de alegría y un acontecimiento que difícilmente olvidarán sus nuevos inquilinos. Dolores Navarro expresó su satisfacción. “El piso es precioso. Estamos encantados y muy felices. Tenemos colegios, supermercados muy cerca, y el centro de salud al lado. Estuvimos ocho años viviendo aquí, en esta misma zona, y llevamos cuatro años en Pòrtol. Con esta oportunidad, hemos evitado tener que salir del municipio”.

Alfonso Poveda, un joven marratxiner, también compartió su agradecimiento pese a la espera. “Me apunté cuando tenía 18 años. Ahora que lo he recibido tengo 24. Creía que me iría a vivir a un pueblo lejano y que no podría vivir en Marratxí. Ni en el mejor de los sueños habría pensado en vivir tan cerca de mi casa. Esto me permite independizarme. De lo contrario, nunca lo habría logrado en mi vida. Bueno, en una habitación, pero nunca habría podido estar solo”.

El acto de entrega contó con la presencia del alcalde de Marratxí, Jaume Llompart, y del nuevo conseller de Vivienda del Govern Balear, José Luis Mateo, quienes destacaron que los residentes del municipio han tenido prioridad para acceder a las viviendas, gracias a un acuerdo del Ayuntamiento con el IBAVI. Mateo subrayó que estas viviendas están diseñadas para que los inquilinos no destinen más del 30% de sus ingresos mensuales al alquiler, con precios que oscilan entre los 265€ y los 630€ al mes.

El acto de entrega contó con la presencia del alcalde de Marratxí, Jaume Llompart, y del nuevo conseller de Vivienda del Govern Balear, José Luis Mateo, quienes destacaron la importancia de esta iniciativa para los residentes locales. Mateo subrayó que estas viviendas están diseñadas para que los inquilinos no destinen más del 30% de sus ingresos mensuales al alquiler, con precios que oscilan entre los 265€ y los 630€ al mes.

Estas nuevas viviendas no solo destacan por su accesibilidad económica, sino también por su diseño moderno y sostenible. Cada unidad cuenta con terrazas y patios privados, proporcionando amplios espacios exteriores que mejoran la calidad de vida de sus habitantes. Además, se ha puesto un énfasis especial en el uso de materiales de baja emisión de CO₂ y en un diseño que reduce significativamente la demanda energética, alineándose con los principios de sostenibilidad.

El alcalde enfatizó que esta entrega es solo el comienzo de un proyecto más amplio, con 12 viviendas adicionales ya en construcción en la misma zona. Reafirmó su compromiso de seguir trabajando para proporcionar soluciones habitacionales para los residentes. “Esto no acaba aquí, es el principio del nuevo conseller, el principio de estas entregas de viviendas. Continuaremos trabajando para que todas las personas del municipio puedan seguir desarrollando su proyecto vital en nuestro municipio”.

Cultura a la fresca omple de teatre i música les nits d'estiu

El teatre i la música en viu estan animant l'estiu a Marratxí. El municipi ha revitalitzat el cicle Cultura a la Fresca, una iniciativa organitzada per l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament que celebra la música en directe i el teatre a l'aire lliure i que atreu tant joves com grans, així com residents i visitants

Cada esdeveniment del programa ofereix no només entreteniment, sinó també un espai de trobada per als veïns dels diferents nuclis de Marratxí: Sa Cabaneta, Es Figuerà, Pòrtol i Es Pla de na Tesa. Les places es transformen en escenaris i la cultura es gaudeix a l'aire lliure, sota les estrelles de l'estiu mallorquí.

El passat diumenge 21 de juliol, Pòrtol va inaugurar les activitats amb l'obra teatral Batec, un espectacle concebut a partir de tres peces curtes: Homenatge, Llumí i Amèrica, que giren al voltant de la dona. Aquesta representació va tenir com a escenari la plaça de Can Flor i va marcar l'inici d'una sèrie d'esdeveniments que s'estendran fins a l'1 de setembre i que oferiran als assistents una rica varietat d'experiències.

El divendres 26 de juliol, la plaça d'Es Pont d'Inca va vibrar al ritme de Tardes en el Café, que va omplir la nit amb la seva música enganxosa. La banda de pop-rock de Pina celebra els seus 15 anys sobre els escenaris. El seu estil, que evoca el pop enèrgic de grups com El Canto del Loco, està marcat per influències dels anys vuitanta.

El divendres 2 d'agost, la plaça des Figuerà es va omplir de rialles i sorpresa amb l'obra Dr. Big Bang, a càrrec de Conte Contat, una experiència teatral destinada a les famílies. El dissabte 10 d'agost, els més petits varen gaudir de La Chef Pipa al Museu del Fang.

El proper divendres 16 d'agost, la plaça de l'Església d'Es Pla de na Tesa s'omplirà de música i alegria amb l'actuació del grup de versions de música en català .CAT, que començarà a les 22.00 h. Serà una nit especial per gaudir de les cançons que han marcat la cultura catalana en les darreres dècades.

Els amants del jazz també tindran el seu moment el divendres 23 d'agost amb el concert de Morgana Jazz al nou espai de Sa Refinadora, Es Pont d'Inca. Aquesta vetllada promet embolcallar els assistents en una atmosfera sofisticada i plena de ritme.

Finalment, el cicle culminarà el diumenge 1 de setembre amb un toc especial: el concert acústic de la banda marratxinera Cabot, que tancarà el programa a la plaça de l'Ajuntament de Marratxí. Serà una nit memorable, en què la música s'unirà a la comunitat per acomiadar un estiu que ha tornat a convertir el municipi en un referent cultural.

La regidora de Cultura, Carmen Cañellas, va destacar la importància d'aquests esdeveniments per fomentar el sentit de comunitat i celebració al municipi: «Hem programat cada cap de setmana fins a l'1 de setembre amb una actuació musical en directe, art de carrer o teatre infantil. Volem cobrir totes les edats i sensibilitats artístiques aprofitant també les festes locals de cada nucli».

Cultura a la fresca llena de teatro y música las noches veraniegas

El teatro y la música en vivo están animando el verano en Marratxí. El municipio ha revitalizado el ciclo Cultura a la fresca, una iniciativa organizada por el área de Cultura del Ayuntamiento que celebra la música en directo y el teatro al aire libre, atrayendo tanto a jóvenes y mayores como a residentes y visitantes

Cada evento del programa ofrece no solo entretenimiento, sino también un espacio de encuentro y disfrute para los vecinos de diferentes núcleos de Marratxí: Sa Cabaneta, Es Figueral, Pòrtol y Es Pla de na Tesa. Las plazas se transforman en escenarios y la cultura se disfruta al aire libre, bajo las estrellas del verano mallorquín.

El pasado domingo 21 de julio, Pòrtol inauguró las actividades con la obra teatral Batec, un espectáculo concebido a partir de tres piezas cortas: Homenatge, Llumí y Amèrica, que giran en torno a la mujer. Esta representación tuvo como escenario la plaza de Can Flor y marcó el comienzo de una serie de eventos que se extenderán hasta el 1 de septiembre, ofreciendo a los asistentes una rica variedad de experiencias.

El viernes 26, la plaza de Es Pont d'Inca vibró al ritmo de Tardes en el Café, que llenó la noche con su música pegadiza. La banda de pop-rock de Pina celebra sus 15 años en el mundo de la música. Su estilo, que evoca el pop enérgico de grupos como El Canto del Loco, está marcado por influencias de los años ochenta.

El viernes 2 de agosto, la plaza de Es Figueral se llenó de risas y asombro con la obra Dr. Big Bang, a cargo de Conte Contat, una experiencia teatral destinada a las familias. El sábado 10 de agosto, los más pequeños disfrutaron de La Chef Pipa en el Museu del Fang.

El próximo viernes 16 de agosto, la plaça de l'Església d'Es Pla de na Tesa se llenará de música y alegría con la actuación del grupo de versiones de música en catalán .CAT, que comenzará a las 22:00. Será una noche especial para disfrutar de las canciones que han marcado la cultura catalana en las últimas décadas.

Los amantes del jazz también tendrán su momento el viernes 23 de agosto con el concierto de Morgana Jazz en el nuevo espacio de Sa Refinadora, en Es Pont d'Inca. Esta velada promete envolver a los asistentes en una atmósfera sofisticada y llena de ritmo.

Finalmente, el ciclo culminará el domingo 1 de septiembre con un toque especial: el concierto acústico de la banda marratxinera Cabot, que cerrará el programa en la Plaza del Ayuntamiento de Marratxí. Será una noche memorable, donde la música se unirá a la comunidad para despedir un verano que ha vuelto a convertir al municipio en un referente cultural.

La regidora de Cultura, Carmen Cañellas, destacó la importancia de estos eventos para fomentar el sentido de comunidad y celebración en el municipio: "Hemos programado cada fin de semana hasta el 1 de septiembre con una actuación musical en directo, arte de calle o teatro infantil. Queremos cubrir todas las edades y sensibilidades artísticas, aprovechando también las fiestas locales de cada núcleo".

Sentinelles del cel

Centinelas del cielo

›

Son Bonet, 2024

Son Bonet, a l'avantguarda contra els incendis forestals

Son Bonet, a la vanguardia
contra los incendios forestales

Al cor de Marratxí, la Base Aèria de Son Bonet és un baluard crucial en la defensa de l'arxipèlag contra un dels seus enemics més terribles: els incendis forestals. Aquesta instal·lació, situada estratègicament entre les localitats d'Es Pont d'Inca i Es Pla de na Tesa, encarna la filosofia de prevenció i resposta ràpida que defineix la lluita moderna contra el foc en els ecosistemes mediterranis

En el corazón de Marratxí, la Base Aérea de Son Bonet es un bastión crucial en la defensa del archipiélago contra uno de sus más terribles enemigos: los incendios forestales. Esta instalación, ubicada estratégicamente entre las localidades d'Es Pont d'Inca y Es Pla de na Tesa, encarna la filosofía de prevención y respuesta rápida que define la lucha moderna contra el fuego en los ecosistemas mediterráneos

A les 11 h. del matí, a la Base Aèria de Son Bonet, el brífing diari dels efectius contra incendis està a punt de començar. Pilots d'helicòpters i avions, brigadistes forestals, tècnics i coordinadors es reuneixen per iniciar una coreografia ben assajada, plena de compromís i determinació.

El so de les pesades botes ressona en terra mentre els membres de l'equip, homes i dones, es reuneixen en cercle. És el moment de repassar les condicions climàtiques i d'organitzar la guàrdia del dia.

Yacob Galán, tècnic d'extinció d'incendis a Infobal, conegut per la seva experiència i dedicació en la lluita contra el foc, s'avança i trenca el gel: «Bon dia a tots. Avui tenim condicions 30-30-30: El vent del nord-est bufa a 20 km/h amb ràfegues de fins a 30 km/h. La humitat relativa és baixa, al voltant del 30 %, i les temperatures arribaran als 32 graus en les hores punta. Això augmenta significativament el risc d'incendi».

A las 11:00 de la mañana en la Base Aérea de Son Bonet, el briefing diario de los efectivos contra incendios está a punto de comenzar. Pilotos de helicópteros y aviones, brigadistas forestales, técnicos y coordinadores se reúnen para el inicio de una coreografía bien ensayada, llena de compromiso y determinación.

El sonido de las pesadas botas resuena en el suelo mientras los miembros del equipo, hombres y mujeres, se reúnen en círculo. Es el momento de repasar las condiciones climáticas y organizar la guardia del día.

Yacob Galán, técnico de extinción de incendios en Infobal, conocido por su experiencia y dedicación en la lucha contra el fuego, se adelanta y rompe el hielo: "Buenos días a todos. Hoy tenemos condiciones 30-30-30: los vientos del noreste soplan a 20 km/h con ráfagas de hasta 30 km/h. La humedad relativa es baja, rondando el 30%, y las temperaturas llegarán a los 32 grados en las horas punta. Esto aumenta significativamente el riesgo".

Els pilots, entre ells Manuel J. Romero i Daniel Simón, assenteixen amb atenció. Les condicions seques i els vents creuats són una preocupació important. Saben que cada detall meteorològic pot marcar la diferència entre una acció segura i una operació arriscada.

Galán continua i assenyala les àrees de vigilància prioritària. Els brigadistes i tècnics en prenen nota. Saben que cada segon compta quan es tracta de contenir un incendi en les primeres fases.

Un cop acabat el brífing, el grup es dispersa, el so de les botes i el murmur de les converses tècniques omplen de nou l'ambient. A fora, el sol brilla implacable, però l'equip altament preparat i coordinat està llest per enfrontar-se a qualsevol espurna que amenaci de convertir el paradís en cendres.

En els darrers anys han augmentat els riscos en aquesta batalla perenne contra les flames. Joan Simonet, conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, adverteix: «El risc d'incendi forestal en el nostre arxipèlag és molt alt, en part degut a la inflamabilitat de la vegetació pròpia de les Illes, que es veu agreujada per les condicions extremes del canvi climàtic».

Resposta ràpida i contundent

Yacob Galán ha coordinat diversos operatius, incloent-hi el major incendi registrat en la història de les Illes Balears. Va ser el 2013, a Andratx, Estellencs i Banyalbufar, i va carbonitzar el 2 % de la serra de Tramuntana (més de 2.000 hectàrees). Sobre aquest esdeveniment, Galán comenta: «Per a mi, aquesta ha estat una de les experiències més importants de la meua vida professional. Vaig estar les primeres 26 hores com a responsable de l'incendi. És un esdeveniment que marca, tant en l'àmbit professional com en el personal».

Los pilotos, entre ellos Manuel J. Romero y Daniel Simón, asienten con atención. Las condiciones secas y los vientos cruzados son una preocupación importante. Saben que cada detalle meteorológico puede marcar la diferencia entre una acción segura y una operación arriesgada.

Galán continúa, señalando las áreas de vigilancia prioritaria. Los brigadistas y técnicos toman nota. Saben que cada segundo cuenta cuando se trata de contener un incendio en sus primeras fases.

Una vez terminado el briefing, el grupo se dispersa, el sonido de las botas y el murmullo de las conversaciones técnicas llenan de nuevo el ambiente. Afuera, el sol brilla implacable, pero el equipo altamente preparado y coordinado está listo para enfrentarse a cualquier chispa que amenace con convertir el paraíso en cenizas.

En los últimos años han aumentado los riesgos en esta batalla perenne contra las llamas. Joan Simonet, *conseller* de Agricultura, Pesca y Medio Natural, advierte: "El riesgo de incendio forestal en nuestro archipiélago es muy alto, en parte debido a la inflamabilidad de la vegetación propia de las islas, que se ve agravada por las condiciones extremas del cambio climático".

Resposta ràpida y contundente

Yacob Galán ha coordinado varios operativos, incluyendo el mayor incendio registrado en la historia de las Islas Baleares. Fue en 2013, en Andratx, Estellencs y Banyalbufar, y carbonizó el 2% de la Serra de Tramuntana (más de 2.000 hectáreas). Sobre este evento, Galán comenta: "Para mí, esta ha sido una de las experiencias más importantes de mi vida profesional. Estuve las primeras 26 horas como responsable del incendio. Es un evento que marca, tanto en el ámbito profesional como personal".

Yacob Galán,
coordinador d'operatius.
Yacob Galán,
coordinador de operativos.

Les prioritats estan clares: «Quan estan amenaçades persones o béns, protegir-los és prioritari. Encara que això pot fer que l'incendi es descontrolï, que és el que ens va passar a Andratx».

La capacitat de resposta i mobilització ràpida és fonamental per a l'eficàcia de les operacions d'extinció. Galán explica l'enfocament proactiu i agressiu de la lluita contra el foc, en què la resposta ràpida és imprescindible: «Nosaltres matam mosques a cañonades. Anam a tota. Si se'ns escapa un foc, ja no som tan bons. La clau està a actuar ràpidament i amb contundència».

Els protocols de resposta privilegien l'acció immediata sobre la deliberació prolongada. «Si hi ha un fum dubtós en una zona forestal, es fa despatx sí o sí», afirma Galán, i aclareix: «Un despatx automàtic significa que surt com a mínim un helicòpter i un camió d'incendis amb una brigada, s'avisat el tècnic i surt un agent de medi ambient. Tot això sense saber ni tan sols si és un incendi. Val més prevenir que lamentar una desgràcia».

En situacions en què l'incendi té potencial per escalar, s'implementa un despatx ampliat i es mobilitzen més recursos. El coordinador ho explica amb un exemple: «A la central d'incendis hi ha un tècnic que té la potestat de trencar els protocols. Si per la seva experiència diu: 'Mira, aquesta zona no m'agrada i el fum té mala pinta', a part del despatx automàtic, feim un despatx ampliat i enviam més mitjans». El coordinador destaca: «Per exemple, en l'incendi de Costa dels Pins, a la primavera, en una hora vaig tenir 80 persones en el terreny, i això que estàvem fora de la campanya d'estiu».

Las prioridades están claras: "En cuanto están amenazadas personas o bienes, protegerlos es prioritario. Aunque esto puede hacer que el incendio se des controle. Esto es lo que nos pasó en Andratx".

La capacidad de respuesta y movilización rápida es fundamental para la eficacia de las operaciones de extinción. Galán explica el enfoque proactivo y agresivo de la lucha contra el fuego, donde la respuesta rápida es imprescindible: "Nosotros matamos moscas a cañonazos. Vamos a tope. Si se nos escapa un fuego, ya no somos tan buenos. La clave está en actuar rápidamente y con contundencia".

Los protocolos de respuesta privilegian la acción inmediata sobre la deliberación prolongada. "Si hay un humo dudoso en zona forestal, se hace despacho sí o sí," afirma Galán y aclara: "Un despacho automático significa que sale mínimo un helicóptero, un camión de incendios con una brigada, se avisa al técnico y sale un agente de medio ambiente. Todo esto sin saber ni siquiera si es un incendio. Más vale prevenir que lamentar una desgracia".

En situaciones donde el incendio tiene potencial para escalar, se implementa un despacho ampliado, movilizand más recursos. El coordinador comenta un ejemplo: "En la central de incendios hay un técnico que tiene la potestad de romper los protocolos. Si por su experiencia dice 'Mira, esta zona no me gusta y el humo tiene mala pinta', aparte del despacho automático, hacemos un despacho ampliado y enviamos más medios". El coordinador destaca: "Por ejemplo, en el incendio de Costa dels Pins, en primavera, en una hora tenía 80 personas en el terreno y eso que estábamos fuera de la campaña de verano".

Arsenal aeri i humà

A Son Bonet hi ha el gruix dels mitjans aeris del dispositiu contra incendis. La flota inclou dos helicòpters lleugers ECUREUIL AS-350, crucials per al transport ràpid de brigadistes i les operacions de descàrrega d'aigua en terrenys inaccessibles.

Els dos avions Air Tractor 802, equipats per carregar tant en terra com a la mar, reforcen la flota aèria i estan especialitzats en la descàrrega d'aigua i de retardants químics. Poden recarregar al tanc 3.100 litres en només 30 segons en amarrar i tornar ràpidament a la primera línia de l'incendi, de manera que augmenta significativament la freqüència de descàrregues. Aquesta capacitat és particularment útil per fer atacs indirectes, que alenteixen la propagació del foc.

Manuel J. Romero, pilot de l'avió amfibi, amb una dilatada experiència en la primera línia de defensa contra els incendis, explica les dificultats de la seva tasca: «Treballar a la muntanya és complicat. Sempre has de tenir una entrada i una sortida segura. Les condicions meteorològiques poden canviar en un instant, i això ens obliga a estar sempre alerta i preparats per ajustar les nostres estratègies sobre la marxa». A més, afegeix: «la geografia muntanyosa afegeix un nivell extra de dificultat, ja que les valls i les crestes poden crear efectes de vent imprevisibles que compliquen les nostres maniobres de vol i descàrrega d'aigua. Els nostres majors enemics són el vent i les altes temperatures».

Arsenal aéreo y humano

El dispositivo de Son Bonet alberga el grueso de los medios aéreos del dispositivo contra incendios. La flota incluye dos helicópteros ligeros ECUREUIL AS-350, cruciales para el transporte rápido de brigadistas y las operaciones de descarga de agua en terrenos inaccesibles.

Los dos aviones Air Tractor 802, equipados para cargar tanto en tierra como en el mar, refuerzan la flota aérea especializándose en la descarga de agua y retardantes químicos. Pueden recargar su tanque de 3100 litros en solo 30 segundos en amarrar, permitiéndoles volver rápidamente a la primera línea del incendio y aumentando significativamente la frecuencia de descargas. Esta capacidad es particularmente útil para realizar ataques indirectos que ralentizan la propagación del fuego.

Manuel J. Romero, piloto del avión anfibio, con una dilatada experiencia en la primera línea de defensa contra los incendios, explica las dificultades de su tarea: "Trabajar en la montaña es complicado. Siempre tienes que tener una entrada y una salida segura. Las condiciones meteorológicas pueden cambiar en un instante, y eso nos obliga a estar siempre alerta y preparados para ajustar nuestras estrategias sobre la marcha". Además, añade: "La geografía montañosa añade un nivel extra de dificultad, ya que los valles y las crestas pueden crear efectos de viento imprevisibles que complican nuestras maniobras de vuelo y descarga de agua. Nuestros mayores enemigos son el viento y las altas temperaturas".

La joia de la corona en termes de vigilància és el VULCANAIR P68, "Gavina" per als amics, un avió de coordinació i observació que proporciona una visió panoràmica indispensable per a la detecció de focus i l'orquestració de les operacions d'emergència. Aquest avió permet una supervisió en temps real de les àrees afectades i facilita la presa de decisions ràpides i encertades.

Daniel Simón, també pilot expert en la lluita contra incendis, afegeix la seva visió sobre els desafiaments aeris i la coordinació necessària al terreny: «La Gavina ens permet detectar focus d'incendi des d'una gran altitud, la qual cosa proporciona una perspectiva que és impossible obtenir des de terra. Això no només millora la nostra capacitat de resposta, sinó que també ens permet anticipar el comportament del foc i dirigir els recursos de manera més eficient. La coordinació entre l'equip terrestre i la vigilància aèria són essencials per manejar aquestes situacions de manera segura i efectiva, i garantir que puguem actuar ràpidament i amb precisió».

Aquesta aeronau, juntament amb una xarxa de dotze càmeres de vigilància de 360 graus distribuïdes estratègicament per l'illa i les torres de vigilància, conformen un sistema d'alerta primerenca i monitoreig continu d'àmplies àrees en temps real. Aquestes càmeres ajuden a detectar incendis ràpidament i proporcionen informació crítica sobre la propagació del foc i les condicions del terreny.

La joya de la corona en términos de vigilancia es el VULCANAIR P68, "Gavina" para los amigos, un avión de coordinación y observación que proporciona una visión panorámica indispensable para la detección de focos y la orquestación de las operaciones de emergencia. Este avión permite una supervisión en tiempo real de las áreas afectadas y facilita la toma de decisiones rápidas y acertadas.

Daniel Simón, también piloto experto en lucha contra incendios, añade su visión sobre los desafíos aéreos y la coordinación necesaria en el terreno: "La 'Gavina' nos permite detectar focos de incendio desde una gran altitud, proporcionando una perspectiva que es imposible obtener desde el suelo. Esto no solo mejora nuestra capacidad de respuesta, sino que también nos permite anticipar el comportamiento del fuego y dirigir los recursos de manera más eficiente. La coordinación entre el equipo en tierra y la vigilancia aérea son esenciales para manejar estas situaciones de manera segura y efectiva, garantizando que podamos actuar rápidamente y con precisión".

Esta aeronave, junto con una red de doce cámaras de vigilancia de 360 grados distribuidas estratégicamente por la isla y las torres de vigilancia, conforman un sistema de alerta temprana y monitoreo continuo de amplias áreas en tiempo real. Estas cámaras ayudan a detectar incendios rápidamente y proporcionan información crítica sobre la propagación del fuego y las condiciones del terreno.

Preparació i entrenament

Els helicòpters lleugers són els cavalls de batalla en aquesta guerra, i cada tècnic de les brigades helitransportades és un guerrer modern contra el foc. Equipats amb un arsenal personal que inclou roba ignífuga, casc amb ulleres de protecció, guants especialitzats i una motxilla d'extinció amb eines manuals, una farmaciola i sistemes de comunicació avançats, aquests tècnics asseguren la coordinació entre les forces aèries i terrestres.

A més de traslladar les brigades, els helicòpters estan equipats per optimitzar les seves operacions d'extinció amb eines com motoserres, aixades i pales d'extinció per a la feina sobre el terreny. També disposen del *Bambi Bucket*, un dipòsit plegable suspès d'un cable que pot contenir entre 900 i 1.000 litres d'aigua, equipat amb una vàlvula de descàrrega controlada per la tripulació. El disseny d'aquest dispositiu facilita que pugui ser omplert en qualsevol massa d'aigua, com piscines, estanys, llacs o la mar, i permet fer descàrregues precises d'aigua damunt les àrees afectades per incendis. La capacitat de fer múltiples descàrregues ràpides i directes converteix els Bambi Buckets en una eina crucial per contenir incendis en la fase inicial.

El personal de la Base Aèria de Son Bonet es prepara fent exercicis i simulacres regulars, que són fonamentals per mantenir l'efectivitat i la seguretat de les operacions. Aquests entrenaments inclouen tant pràctiques físiques com sessions teòriques. El coordinador explica el següent: «Tenim tot un procediment d'embarcament, d'extracció d'eines i de simulacres de salt des de l'helicòpter en estacionari (quan no està posat). Això està molt entrenat per assegurar que tots els membres de l'equip estan preparats per a qualsevol situació d'emergència».

Al hivern, durant el període de menys activitat d'incendis, els esforços se centren en activitats preventives, essencials per preparar el terreny i minimitzar els riscos

Preparación y entrenamiento

Los helicópteros ligeros son los caballos de batalla en esta guerra, y cada técnico de las brigades helitransportadas es un guerrero moderno contra el fuego. Equipados con un arsenal personal que incluye ropa ignífuga, casco con gafas de protección, guantes especializados y una mochila de extinción con herramientas manuales, un botiquín y sistemas de comunicación avanzados, estos técnicos aseguran la coordinación entre las fuerzas aéreas y terrestres.

Además de trasladar las brigadas, los helicópteros están equipados para optimizar sus operaciones de extinción con herramientas como motosierras, azadas y palas de extinción para el trabajo sobre el terreno. También disponen del *Bambi Bucket*, un depósito plegable suspendido de un cable que puede contener entre 900 y 1.000 litros de agua, equipado con una válvula de descarga controlada por la tripulación. Su diseño facilita el llenado en cualquier cuerpo de agua, como piscinas, estanques, lagos o el mar, permitiendo realizar descargas precisas de agua sobre las áreas afectadas por incendios. La capacidad de realizar múltiples descargas rápidas y directas convierte los Bambi Buckets en una herramienta crucial para contener incendios en su fase inicial.

El personal de la Base Aérea de Son Bonet se prepara mediante ejercicios y simulacros regulares, que son cruciales para mantener la efectividad y seguridad de las operaciones. Estos entrenamientos incluyen tanto prácticas físicas como sesiones teóricas. El coordinador describe: "Tenemos todo un procedimiento de embarque, extracción de herramientas y simulacros de salto desde el helicóptero en estacionario (cuando no está posado). Esto está muy entrenado para asegurar que todos los miembros del equipo están preparados para cualquier situación de emergencia".

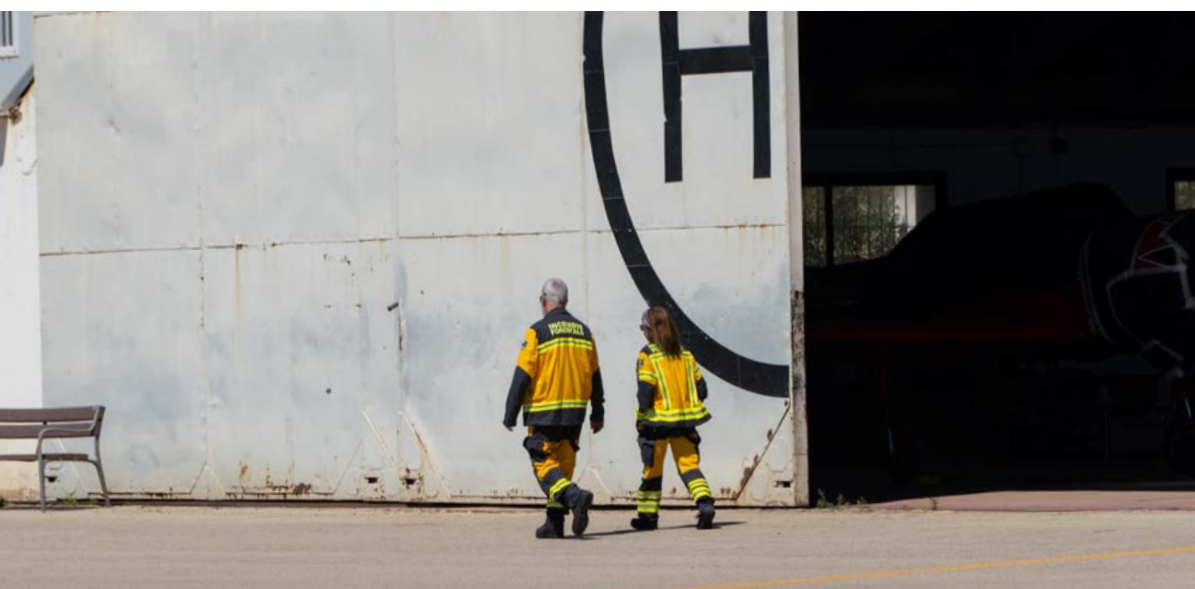
En invierno, durante el período de menor actividad de incendios, los esfuerzos se centran en actividades preventivas esenciales para preparar el terreno y minimizar los riesgos de

d'incendis forestals en la temporada crítica. Aquests treballs inclouen la neteja i el manteniment de tallafocs, vitals per aturar o alentir l'avanç de les flames, i el manteniment d'infraestructures crítiques com dipòsits d'aigua i camins d'accés. A més, els brigadistes i tècnics participen en sessions de formació i simulacres, i fan un monitoreig constant de les condicions del terreny per identificar i avaluar riscos potencials. Aquestes activitats hivernals són fonamentals per assegurar una resposta eficaç durant la temporada d'incendis, que s'estén del 15 d'abril al 15 d'octubre i que compta amb un operatiu de 350 persones repartides a les quatre illes.

La combinació de tecnologia avançada, personal capacitat i coordinació efectiva garanteix la protecció del valuós paisatge i la seguretat dels illencs davant el foc. Als cels de les Balears, aquests sentinelles alats munten una guàrdia incessant, llests per actuar davant la més mínima espurna d'amenaça. Estam en bones mans.

incendios forestales en la temporada crítica. Estos trabajos incluyen la limpieza y mantenimiento de cortafuegos, vitales para detener o ralentizar el avance de las llamas, y el mantenimiento de infraestructuras críticas como depósitos de agua y caminos de acceso. Además, los brigadistas y técnicos participan en sesiones de formación y simulacros, y realizan un monitoreo constante de las condiciones del terreno para identificar y evaluar riesgos potenciales. Estas actividades invernales son fundamentales para asegurar una respuesta eficaz durante la temporada de incendios, que se extiende del 15 de abril al 15 de octubre y cuenta con un operativo de 350 personas repartidas en las cuatro islas.

La combinación de tecnología avanzada, personal capacitado y una coordinación efectiva garantiza la protección del valioso paisaje y la seguridad de los habitantes de las islas frente al fuego. En los cielos de Baleares, estos centinelas alados montan una guardia incesante, listos para actuar ante la más mínima chispa de amenaza. Estamos en buenas manos.

Manuel J. Romero
i Daniel Simón.

TERESA

«El que més ha influït en el meu treball ha estat la paraula escrita»

«L'aigua que passa pel riu Ebre té molt a veure amb jo, mai és la mateixa», diu. Tot i néixer a Tortosa, l'artista Teresa Matas es considera mallorquina. Resident a Palma des dels tres anys, sempre ha tingut un vincle amb Marratxí, on viu des del 1969, quan es va casar. Els seus records primerencs ja inclouen el viatge amb tren des de Palma fins a cals seus padrins, a Es Pla de na Tesa. Allà va fer feina durant vint anys, al convent de les Germanes Agustines, que li varen cedir un espai perquè en fes la seva habitació pròpia on crear i deixar-se dur. «Sempre m'he estimat Marratxí», diu en demanar-li pel seu vincle amb la terra del fang

Artista multidisciplinària i resilient

"Lo que más ha influido en mi trabajo ha sido la palabra escrita"

«El agua que pasa por el río Ebro tiene mucho que ver conmigo, nunca es la misma», dice. Pese a nacer en Tortosa, la artista Teresa Matas se considera mallorquina. Residente en Palma desde los tres años, siempre ha tenido un vínculo con Marratxí, donde vive desde 1969, cuando se casó. Sus recuerdos tempranos ya incluyen el viaje en tren desde Palma hasta la casa de sus abuelos, en Es Pla de na Tesa. Allí trabajó durante veinte años, en el convento de las Hermanas Agustinas, que le cedieron un espacio para que hiciera su habitación propia donde crear y dejarse llevar. «Siempre he amado a Marratxí», dice al preguntarle por su vínculo con la *terra del fang*

MATAS

Aquesta estima que sents, Marratxí te la torna?

Sí, m'he sentit molt bé. A més, el meu home va néixer aquí. Tots aquests anys en Miquel (l'exbatle Miquel Bestard, Es Pont d'Inca, 1942-2022) m'ha fet viure intensament, més encara, el que és viure al poble, a Marratxí.

Fa unes setmanes vares poder acudir a la inauguració de Sa Refinadora com a espai expositiu, un lloc especial molt vinculat a la vostra família.

El meu sogre era l'encarregat de Sa Refinadora i vivien a la caseta. Nosaltres hi vàrem estar a finals dels anys seixanta i setanta, i quan varen néixer els meus fills, el 72, 73 i 79. Han jugat amb els caramulls de garrova, ho he viscut molt. A més, al laboratori, on hi havia el director, també hi va fer feina una germana meva.

Com era l'espai?

En entrar al recinte, a la part de davant hi havia la casa, que estava molt bé, molt tranquil·la. Hi havia un petit jardinet. No era excessivament gran, però no hi faltava res, i hi vàrem fer molts de dinars i sopars. Tenia una cosa especial, unes llànties que ja eren allà, de la fàbrica. Vinculada a la casa hi havia l'oficina i la del director.

Com ha estat tornar-hi després de tants d'anys i poder donar un premi allà mateix, el del XXXVII Certamen de Pintura?

L'espai m'agrada molt. No m'ho esperava, donar el primer premi. Supòs que el batle em va donar la paraula en saber que era el lloc on vàrem estar, i pel currículum que tenc a Marratxí, les coses que he fet, i les vegades que he estat jurat del certamen, que han estat moltes.

El nivell de les obres va ser molt gran; va ser difícil triar?

Les obres són boníssimes, vàrem gaudir de triar el que més ens va agradar. Encara que fóssim una artista jove (Ela Fidalgo), una que ja no ho és i un galerista (Xavi Fiol),

¿Esta estima que sientes, Marratxí te la devuelve?

Sí, me he sentido muy bien. Además, mi marido nació aquí. Todos estos años Miquel (el ex alcalde Miquel Bestard, Es Pont d'Inca, 1942-2022) me ha hecho vivir intensamente, más aún, lo que es vivir en el pueblo, en Marratxí.

Hace unas semanas pudiste acudir a la inauguración de Sa Refinadora como espacio expositivo, un lugar especial muy vinculado a tu familia.

Mi suegro era el encargado de Sa Refinadora y vivían en la casita. Nosotros estuvimos a finales de los años sesenta y setenta, y cuando nacieron mis hijos, el 72, 73 y 79. Han jugado con los montones de algarroba, lo he vivido mucho. Además, en el laboratorio, donde estaba el director, también trabajó una hermana mía.

¿Cómo era el espacio?

Al entrar en el recinto, en la parte delantera estaba la casa, que estaba muy bien, muy tranquila. Había un pequeño jardincito. No era excesivamente grande, pero no faltaba nada, y hicimos muchas comidas y cenas. Tenía algo especial, unas lámparas que ya estaban allí, de la fábrica. Vinculada a la casa estaba la oficina y la del director.

¿Cómo ha sido volver después de tantos años y poder dar un premio allí mismo, el del XXXVII Certamen de Pintura?

El espacio me gusta mucho. No me esperaba dar el primer premio. Supongo que el alcalde me dio la palabra al saber que era el lugar en el que estuvimos, y por el currículo que tengo en Marratxí, las cosas que he hecho, y las veces que he sido jurado del certamen, que han sido muchas.

El nivel de las obras fue muy grande; ¿fue difícil elegir?

Las obras son buenísimas, disfrutamos de elegir lo que más nos gustó. Aunque fuéramos una artista joven (Ela Fidalgo), una que ya no lo es y un galerista (Xavi Fiol),

cadascú amb una visió molt diferent de l'obra que ens atrau, distinta sensibilitat, ens vàrem entendre molt bé.

Què valors en una obra per triar-la?

Quan mires una obra hi ha qualque cosa que no puc dir amb paraules, però que t'atreu, que t'agrada, dius 'uf!'. Jo no coneixia l'obra d'aquesta artista (la guanyadora, Pepa Sauté) i em deia moltes coses, em feia sentir, que és el que vol transmetre l'art.

En la teva trajectòria, quin és el premi que més il·lusió t'ha fet?

El primer, al Saló de Primavera de l'Ateneu de Maó, l'any 1986-87. Al cap d'un temps d'haver enviat l'obra, vaig telefonar i em varen dir 'vostè ha estat seleccionada, i ha guanyat la medalla d'honor'. El 1985 vaig fer el cartell per a la Mostra Internacional Folklòrica de Sóller. Sempre he treballat tota sola, sense relacionar-me amb altres artistes, i he hagut de treure la meua obra per saber quin efecte tenia la meua feina.

Quines són les teves influències?

He llegit molt i el que més ha influït en el meu treball ha estat la paraula escrita. L'obra plàstica meua s'ha sentit molt acompanyada de la lectura. Sentir el que sent l'escriptor m'ha fet sentir acompanyada. Ells expressen amb paraules el que nosaltres, els artistes, expressam amb la matèria.

Sent mare de tres fills, com has compatibilitzat la vida familiar i les responsabilitats amb la creació artística sense tenir remordiments?

És una gran lluita, però quan tens tantes ganes de fer alguna cosa has de treure aquest moment per fer-ho i no tenir mandra, jo ho he lluitat. Me n'he anat de viatge (per feina) i m'ha costat molt deixar-ho tot, però he tengut capacitat de treball, i les ganes. Amb tres fills, me n'anava dues hores a Es Pla de na Tesa, al convent on vaig treballar 20 anys, per una necessitat d'expressar-me. Quan veia que agradava, deia 'ben bé'.

cada uno con una visión muy diferente de la obra que nos atrae, distinta sensibilidad, nos entendimos muy bien.

¿Qué valoras en una obra para elegirla?

Cuando miras una obra hay algo que no puedo decir con palabras, pero que te atrae, que te gusta, dices ¡uf! Yo no conocía la obra de esta artista (la ganadora, Pepa Sauté) y me decía muchas cosas, me hacía sentir, que es lo que quiere transmitir el arte.

En tu trayectoria, ¿cuál es el premio que más ilusión te ha hecho?

El primero, el del Salón de Primavera del Ateneo de Maó, en 1986-87. Al cabo de un tiempo de haber enviado la obra, telefoneé y me dijeron "usted ha sido seleccionada, y ha ganado la medalla de honor". En 1985 hice el cartel para la Muestra Internacional Folklórica de Sóller. Siempre he trabajado sola, sin relacionarme con otros artistas, y he tenido que sacar mi obra para saber qué efecto tenía mi trabajo.

¿Cuáles son tus influencias?

He leído mucho y lo que más ha influido en mi trabajo ha sido la palabra escrita. La obra plástica mía se ha sentido muy acompañada de la lectura. Sentir lo que siente el escritor me ha hecho sentir acompañada. Ellos expresan con palabras lo que nosotros, los artistas, expresamos con la materia.

Siendo madre de tres hijos, ¿cómo has compatibilizado la vida familiar y las responsabilidades con la creación artística sin tener remordimientos?

Es una gran lucha, pero cuando tienes tantas ganas de hacer algo debes sacar ese momento para hacerlo y no tener pereza, yo lo he luchado. Me he ido de viaje (por trabajo) y me ha costado mucho dejarlo todo, pero he tenido capacidad de trabajo, y las ganas. Con tres hijos, me iba dos horas a Es Pla de na Tesa, al convento donde trabajé 20 años, por una necesidad de expresarme. Cuando veía que gustaba, decía "ben bé".

Com ho has fet?

He duit els infants a classe i la casa, però he cercat la meua habitació pròpia, de la qual parlava Virginia Woolf, per trobar-me a mi mateixa, ni la mare, ni la filla, ni l'esposa. Has d'anar dia a dia, i que cada passa que fas sigui autèntica. Si cerques que sigui fàcil, no faràs res. Has de creure en tu, és molt important.

T' ha agradat treballar amb diferents materials i disciplines, barreja de pintura, teles; has exposat al Museu Tèxtil de Terrassa...

Sí, sempre he agafat el material que m'ha donat la gana perquè les teles de bastidor no m'han agradat. Anava a cercar roba, aquesta tela crua de fogasser, per fer formatges, em va fascinar. Les submergia en unes mescles de làtex i pols de marbre. Estenia i quedaven rígides. Aquí va començar la sèrie «Mirall Buit». Una d'aquestes obres va ser la que em va dur a la fira ARCO del 1992, sense pensar que el que estava fent era original. 'I per què feies això', dius? Jo també m'ho deman. Si ho sabés, tal vegada no ho faria. Vull dir, és una cosa per la qual et deixes dur.

Com et sents sent un referent pels teus nets i les artistes autodidactes que volen ser com tu?

M'he quedat sorpresa, però darrerament s'han interessat per la meua obra, m'han fet visites i m'ho han dit (això de ser un referent). Tal vegada per que he començat de res. Estic oberta al que vulguin. Els nets volen ser artistes, i tenen a ca meua una sala per a ells, on fan el que volen. Si ho he fet jo, no els puc dir res, pinten fins les parets.

Què diries a la gent que afirma que l'art no és per a ells, perquè no l'entenen?

Té a veure amb la curiositat que tu tens. En lloc de dir 'no entenc res' i anar-se'n, hem de tenir un diàleg: d'on venen, què els agrada, i jo explico per què faig això. Cadascú té el seu art. La gent del camp pot dir 'jo no me n'entenc, de pintura', però ells creen a la seva manera.

¿Cómo lo has hecho?

He llevado a los niños a clase y la casa, pero he buscado mi habitación propia, de la que hablaba Virginia Woolf, para encontrarme a mí misma, ni la madre, ni la hija, ni la esposa. Tienes que ir día a día, y que cada paso que haces sea auténtico. Si estás buscando que sea fácil, no harás nada. Tienes que creer en ti, es muy importante.

Te ha gustado trabajar con distintos materiales y disciplinas, mezcla de pintura, telas; has expuesto en el Museo Textil de Terrassa...

Sí, siempre he cogido el material que me ha dado la gana porque las telas de bastidor no me han gustado. Iba a buscar ropa, esta tela cruda de *fogasser*, para quesos, me fascinó. Las sumergía en unas mezclas de látex y polvo de mármol. Extendía y quedaban rígidas. Aquí empezó la serie «Mirall Buit». Una de estas obras fue la que me llevó a la feria ARCO de 1992, sin pensar que lo que estaba haciendo era original. '¿Y por qué hacías esto', dices? Yo también me lo pregunto. Si lo supiera, tal vez no lo haría. Quiero decir, es algo por lo que te dejas llevar.

¿Cómo te sientes siendo un referente para tus nietos y las artistas autodidactas que quieren ser como tu?

Me he quedado sorprendida, pero últimamente se han interesado por mi obra, me han hecho visitas y me lo han dicho (eso de ser un referente). Tal vez por que he empezado de la nada. Estoy abierta a lo que quieran. Los nietos quieren ser artistas, y tienen en mi casa una sala para ellos, donde hacen lo que quieren. Si lo he hecho yo, no puedo decirles nada, pintan hasta las paredes.

¿Qué le dirías a la gente que afirma que el arte no es para ellos, porque no lo entienden?

Tiene que ver con la curiosidad que tienes. En lugar de decir 'no entiendo nada' e irse, debemos tener un diálogo: de dónde vienen, qué les gusta, y yo explico por qué hago esto. Cada uno tiene su arte. La gente del campo puede decir "yo no entiendo de pintura", pero ellos crean a su manera.

Les obres abstractes, que són la teva especialitat, s'han d'explicar?

No se n'hauria d'explicar el significat. Si és necessari, es fa, en entrevistes, però hi ha gent a qui no li agrada llegir. Per als artistes una de les coses més difícils és que ens facin explicar la nostra obra.

Consideres que has tingut més dificultats en la teva trajectòria professional pel fet de ser dona?

Als anys vuitanta un home em va dir que tenia el traç d'home, que pareixia que la meua obra l'havia fet un home. Jo sempre he volgut demostrar que som un ésser humà.

No m'he sentit inferior ni superior a ningú pel fet de ser dona, però en començar a editar vídeos vaig demanar ajuda al meu germà (el realitzador Vicenç Matas) per al muntatge d'un projecte que vaig dirigir i enregistrar. En veure els crèdits la gent va dir 'a posta està tan bé, l'ha fet en Vicenç'. I ell, mentre jo li deia on s'havia de ficar cada cosa, em deia 'que ets de complicada, em fas fer unes coses...'. Quan vaig fer l'escenificació de Norma vaig dir-lis als tècnics on havien de posar cada cosa, però no feren cas fins que no els hi va dir un home, amb les mateixes instruccions. No m'enfad, segueix amb la meua. Em pega per riure, tal vegada per això he seguit.

Com veus la teua trajectòria?

He fet el que volia i no em penedesc de res. Hem de trobar el nostre lloc, que no ens llevi ningú la part que és nostra, i cercar moments en el dia per trobar-nos amb nosaltres mateixos. Meryl Streep segueix als setanta anys, com jo, que tenc un magatzem ple d'obra i segueix fent feina. I això és qüestió de resistència.

¿Las obras abstractas, que son tu especialidad, deben explicarse?

No debería explicarse su significado. Si es necesario, se hace, en entrevistas, pero hay gente a la que no le gusta leer. Para los artistas una de las cosas más difíciles es que nos hagan explicar nuestra obra.

¿Consideras que has tenido más dificultades en tu trayectoria profesional por el hecho de ser mujer?

En los años ochenta, un hombre me dijo que tenía el trazo de hombre, que parecía que mi obra la había hecho un hombre. Yo siempre he querido demostrar que soy un ser humano.

No me he sentido inferior ni superior a nadie por el hecho de ser mujer, pero al empezar a editar vídeos pedí ayuda a mi hermano (el realizador Vicenç Matas) para el montaje de un proyecto que dirigí y grabé. Al ver los créditos la gente dijo "por eso está tan bien, lo ha hecho Vicenç". Y él, mientras yo le decía dónde debía meter cada cosa, me decía "mira que eres complicada, me haces hacer unas cosas...". Cuando hice la escenificación de Norma les dije a los técnicos donde tenían que poner cada cosa, pero no hicieron caso hasta que se lo dijo un hombre, con las mismas instrucciones. No me enfado, sigo con lo mío. Me da por reír, tal vez por eso he seguido.

¿Cómo ves tu trayectoria?

He hecho lo que quería y no me arrepiento de nada. Debemos encontrar nuestro sitio, que no nos quite nadie la parte que es nuestra, y buscar momentos en el día para encontrarnos con nosotros mismos. Meryl Streep sigue a los setenta años, como yo, que tengo un almacén lleno de obra y sigo trabajando. Y esto es cuestión de resistencia.

CARA A CARA

Com és el teu dia a dia?

L'art i les ganes d'expressar-me m'han envoltat en la meua vida, que ha canviat molt amb els anys. Aquesta darrera etapa és més solitària, però sempre tenc un racó per trobar-me, jo, com a Teresa.

El millor moment?

El moment màgic és estar al meu estudi fent feina. Tot desapareix del meu voltant i és la llibertat total. Tenir la meua neta amb mi és dels millors moments.

Un personatge que admiris.

Sempre he tingut admiració pel meu pare, Rafel Matas Jaume, per l'exemple de vida que m'ha donat.

Un llibre.

Hacia un saber sobre el alma, de Maria Zambrano, i *El innombrable*, de Samuel Beckett.

Una pel·lícula.

La trilogia *Tres colores* (*Azul, Rojo i Blanco*), de K. Kieślowski.

¿Cómo es tu día a día?

El arte y las ganas de expresarme han rodeado mi vida, que ha cambiado mucho con los años. Esta última etapa es más solitaria, pero siempre tengo un rincón para encontrarme, yo, como Teresa.

¿El mejor momento?

El momento mágico es estar en mi estudio trabajando. Todo desaparece a mi alrededor y es la total libertad. Tener a mi nieta conmigo es de los mejores momentos.

Un personaje al que admira.

Siempre he tenido admiración por mi padre, Rafael Matas Jaume, por el ejemplo de vida que me ha dado.

Un libro.

Hacia un saber sobre el alma, de Maria Zambrano, y *El innombrable*, de Samuel Beckett.

Una película.

La trilogía *Tres colores* (*Azul, Rojo y Blanco*), de K. Kieślowski.

RECOLLIDA D'ALIMENTS

DEL 2 AL 20 DE SETEMBRE

Aliments secs i enllaunats, productes de neteja i cura personal, així com productes i estris per a infants.

**Àrea de Serveis Socials
c/ Balanguera 12, Marratxí.**

De 9 a 12 h.

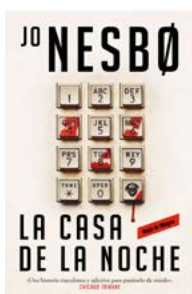
MARKA DEB
**GÜELL
ALLUÇ
A PEU**

Ajuntament
de Marratxí

LA CASA DE LA NOCHE

Jo Nesbø. RESERVOIR BOOKS

Abans de dedicar-se a la literatura, va ser futbolista, cantant, compositor i agent de borsa. Des d'El ratpenat (1997), Nesbø és el millor autor de novel·la policíaca de Noruega i un referent del gènere negre mundial, amb més de 50 milions d'exemplars venuts. A la seva darrera obra, el guanyador del Premi Pepe Carvalho 2024 presenta una novel·la de terror ambientada als anys vuitanta. Després de la mort dels seus pares, Richard Elauved es trasllada a Ballantyne i es converteix en un marginat. Quan el seu company Tom desapareix, Richard, testimoni del segrest, intenta desentranyar el misteri amb l'ajuda de Karen, una altra estudiant aïllada.

Antes de dedicarse a la literatura, fue futbolista, cantante, compositor y agente de Bolsa. Desde "El murciélago" (1997), Nesbø es el mejor autor de novela policíaca de Noruega y un referente del género negro mundial, con más de 50 millones de ejemplares vendidos. En su última obra, el ganador del Premio Pepe Carvalho 2024, presenta una novela de terror ambientada en los años ochenta. Tras la muerte de sus padres, Richard Elauved se muda a Ballantyne y se convierte en un marginado. Cuando su compañero Tom desaparece, Richard, testigo del secuestro, intenta desentrañar el misterio con la ayuda de Karen, otra estudiante aislada.

COSAS QUE LOS NIETOS DEBERÍAN SABER

Mark Oliver Everett. BLACKIE BOOKS

Cosas que los nietos deberían saber és l'autobiografia de Mark Oliver Everett, líder de la banda Eels i fill del físic Hugh Everett III, que va proposar la teoria dels universos múltiples. Amb una prosa que combina cruesa, humor i introspecció, Everett narra la seva vida des d'una infància marcada per l'absència emocional del seu pare i la inclinació literària de la seva mare, fins a la seva cerca en el món de la música. L'obra explora la resiliència humana davant tragèdies familiars, trobant en la música el seu refugi i vehicle d'expressió. És un cant a la supervivència i la bellesa enmig del caos.

"Cosas que los nietos deberían saber" es la autobiografía de Mark Oliver Everett, líder de la banda Eels e hijo del físico Hugh Everett III, quien propuso la teoría de los universos múltiples. Con una prosa que combina crudeza, humor e introspección, Everett narra su vida desde una niñez marcada por la ausencia emocional de su padre y la inclinación literaria de su madre, hasta su búsqueda en el mundo de la música. La obra explora la resiliencia humana ante tragedias familiares, encontrando en la música su refugio y vehículo de expresión. Es un canto a la supervivencia y la belleza en medio del caos.

M'HI NEGÓ

Per Petterson. CLUB EDITOR

Per Petterson, nascut a Oslo el 1952, és un escriptor que ha capturat la complexitat de les relacions humanes i els traumes de la infantesa en la seva obra. Després de treballar com a obrer, llibreter i traductor, va debutar el 1987 amb *Cendra a la boca, sorra a les sabates*. Va assolir un èxit internacional aclaparador amb *Sortir a robar cavalls*, el 2003. *M'hi nego* és la seva novel·la més delicada i introspectiva. La història comença amb una trobada fortuïta entre dos amics d'infantesa, Tommy i Jim. A través de tres personatges, Petterson explora silencis i revelacions profundes, dissecant la infantesa i troba bellesa en experiències doloroses.

Per Petterson, nacido en Oslo en 1952, es un escritor que ha capturado la complejidad de las relaciones humanas y los traumas de la infancia en su obra. Después de trabajar como obrero, librero y traductor, debutó en 1987 con "Cendra a la boca, sorra a les sabates". Alcanzó un éxito internacional abrumador con "Sortir a robar cavalls" en 2003. "M'hi nego" es su novela más delicada e introspectiva. La historia comienza con un encuentro fortuito entre dos amigos de la infancia, Tommy y Jim. A través de tres personajes, Petterson explora silencios y revelaciones profundas, diseccionando la infancia y encontrando belleza en experiencias dolorosas.

La regatista Aina Bauzà aconsegueix una nova travessia en solitari a la regata SAS al sud de França

L'esportista, nascuda a Es Pont d'Inca, va establir un nou rècord de navegació en solitari el passat mes de març i no deixa d'acumular èxits. Al juliol ha participat en la regata Les Sables d'Olonne – Les Açores amb bons resultats

Després d'establir el nou rècord transatlàntic de navegació en solitari en un monocasc de vela de 6,5 metres, la regatista Aina Bauzà s'ha engrescat en una nova aventura. L'esportista, de 29 anys, ha participat durant vint dies en una de les regates de l'estiu, la SAS, que sortí de França, Les Sables d'Olonne, a les Açores el 19 de juliol. Arribà a Horta, a l'illa de Faial, el 30 del mateix mes, a les 23.29 hores. Una primera etapa de travessia en solitari que alguns dels seus contrincants no varen poder superar per qüestions tècniques i per les inclemències meteorològiques, ja que va ser una regata amb vents de fins a 25 quilòmetres per hora. Segons Bauzà, el més difícil ha estat negociar amb l'anticicló de les Açores.

L'esportista marratxinera va aconseguir arribar a Horta en 11 dies, 10 hores i 29 minuts, viatge que va completar travessant de nou l'Atlàntic des de les Açores cap al port de sortida, tornant a fer 1.200 milles nàutiques fins a arribar a Les Sables d'Olonne, al sud-est de França. Un recorregut total de 2.180 quilòmetres i vint-i-sis dies que l'han situada en entre els trenta primers, amb una remontada espectacular a la segona manga, que la va fer passar del

lloc 35 de sortida al 16 i arribant a segona posició, que va poder mantenir durant una jornada. Bauzà no s'atura, al setembre competirà en el mundial A2 de vela d'altura.

A més, la regatista des Pont d'Inca, amb la seva companya Sasha Lanièce, ha aconseguit aquest juliol el bronze en la Calvados Cup, disputada a França. El març de 2024, va aconseguir ser la primera persona que ha completat la ruta entre Cadis i Sant Salvador en solitari en un monocasc. Va establir el rècord en 30 dies, 22 hores i 34 minuts, una fita certificada pel World Sailing Speed Record Council (WSSRC), organisme encarregat dels rècords mundials de vela.

A principi del mes de juliol, quan passava uns dies amb la seva família abans d'engrescar-se en la regata francesa, va ser rebuda pel batle i el regidor d'Esports, que li varen regalar una recreació de ceràmica del seu vaixell, que va rebre amb sorpresa: «M'ha paregut molt curiós, pareix realment el meu vaixell, i això m'ha sorprès i m'ha agradat molt», va declarar.

La regatista Aina Bauzà consigue una nueva travesía en solitario en la regata SAS en el sur de Francia

El deportista, nacida en Es Pont d'Inca, estableció un nuevo récord de navegación en solitario el pasado mes de marzo y no deja de acumular éxitos. En julio ha participado en la regata Les Sables d'Olonne - Les Azores con buenos resultados

Tras establecer el nuevo récord transatlántico de navegación en solitario en un monocasco de vela de 6,5 metros, la regatista Aina Bauzà se ha animado en una nueva aventura. La deportista, de 29 años, ha participado durante veinte días en una de las regatas del verano, la SAS, que salió de Francia, Les Sables d'Olonne, en Azores el 19 de julio. Llegó a Horta, en la isla de Faial, el 30 del mismo mes, a las 23:29 horas. Una primera etapa de travesía en solitario que algunos de sus contrincantes no pudieron superar por cuestiones técnicas y por las inclemencias meteorológicas, puesto que fue una regata con vientos de hasta 25 kilómetros por hora. Según Bauzá, lo difícil ha sido negociar con el anticiclón de las Azores.

La deportista marratxinera logró llegar a Horta en 11 días, 10 horas y 29 minutos, viaje que completó atravesando de nuevo el Atlántico desde las Azores hacia el puerto de salida, volviendo a hacer 1.200 millas náuticas hasta llegar a Les Arenas de Olonne, en el sureste de Francia. Un recorrido total de 2.180 kilómetros y veintiséis días que la han situado en entre los treinta primeros, con una espectacular remontada en la segunda manga, que la hizo

pasar del puesto 35 de salida al 16 y llegando a segunda posición, que pudo mantener durante una jornada. Bauzá no se detiene, en septiembre competirá en el mundial A2 de vela de altura.

Además, la regatista de Es Pont d'Inca, con su compañera Sasha Lanièce, ha conseguido este julio el bronce en la Calvados Cup, disputada en Francia. En marzo de 2024, logró ser la primera persona que ha completado la ruta entre Cádiz y San Salvador en solitario en un monocasco. Estableció el récord en 30 días, 22 horas y 34 minutos, un hito certificado por el World Sailing Speed Record Council (WSSRC), organismo encargado de los récords mundiales de vela.

A principios del mes de julio, cuando pasaba unos días con su familia antes de animarse en la regata francesa, fue recibida por el alcalde y el concejal de Deportes, que le regalaron una recreación de cerámica de su barco, que recibió con asombro: «Me ha parecido muy curioso, parece realmente mi barco, y eso me ha sorprendido y me ha gustado mucho», declaró.

Ceràmica

Uns dies per aprendre i socialitzar

Arriba l'estiu i ja no hem d'aixecar-nos prest per anar a escola. Els matins comencen a fer-se llargs, calorosos, i de vegades enyoram els amics del col·legi, perquè es fa més complicat retrobar-se

L'Espai Jove és el lloc perfecte per fer nous amics i tenir alternatives per al lleure, més enllà de la platja o la piscina. A més de a l'exterior, l'Espai Jove ofereix activitats també als seus locals, com el des Pla de na Tesa, on ha tingut lloc el Laboratori de Ceràmica, que ha aconseguit que una desena de joves d'entre 10 i 12 anys s'hagin endinsat en aquest món tan nostre com és el fang i, per tant, en les nostres arrels.

Les participants (casualment, totes eren nines) han pogut elaborar peces de ceràmica gràcies als consells de l'escultor i ceramista Joan Oliver. Aquesta setmana, cinc dies de curs, «es fa curta», segons diu, i és que l'objectiu és que els participants coneguin les tècniques bàsiques, però que també puguin explorar la seva creativitat, «que puguin expressar-se», i això fa que les hores passin volant.

Amb les instruccions i la tècnica de l'artista totes han pogut aprendre a utilitzar el fang per poder crear diferents peces: plats i tasses superposant xurros de fang l'un damunt l'altre, tassons amb una tècnica japonesa, a més de plats amb engalbes. El darrer dia del taller, 26 de juliol, va servir per pintar les darreres peces. Dies abans, ja tenien un magatzem ple d'obres d'art assecat-se. Na Laia havia practicat a ca seva, però aquesta era la primera vegada que feia un taller tan productiu: «El primer dia vàrem fer animals de fang, després hem fet plats i ara feim tassons. Jo havia fet figuretes de fang abans, però en aquest taller he après molt», assegura. La tècnica és ben important. «Ens han ensenyat tècniques perquè ens surtin millor les figures», diu la seva companya Sara.

Aquest curs d'iniciació no només va dirigit a les persones que exploren per primera vegada aquesta pràctica, sinó que també s'adreça a les que ja en tenen nocions o han fet un altre taller de ceràmica. És el cas de na Irene: «Ja hi tenia experiència, he anat a qualche taller més, m'agrada molt fer figures i coses amb fang». Na Clàudia, una altra de les alumnes, destaca l'espai per a la creativitat: «És molt divertit i estic aprenent molt. A més, després d'acabar podem fer treball lliure i fer les figuretes que vulguem». Na Lucía es queda amb l'ambient de germanor: «El que més m'agrada és que hem après moltes coses que no sabíem i que ens ho hem passat molt bé, perquè som moltes», ha afirmat.

Les protagonistes del Laboratori de Ceràmica han pogut gaudir d'una experiència que els ha permès explorar la creativitat, socialitzar i gaudir amb recursos naturals, oblidant-se per unes hores de les pantalles dels mòbils.

Oliver fa feina habitualment amb infants i adolescents a totes les activitats de ceràmica de l'Espai Jove. Segons el ceramista, és molta la gent «interessada en la ceràmica i a reunir-se amb els amics als Espais Joves en els cursos que també tenim a l'hivern, els dimecres. Estic molt content de veure els joves interessats en la cultura».

d'estiu

Unos días para aprender y socializar

Llega el verano y ya no debemos levantarnos pronto para ir al colegio. Las mañanas comienzan a hacerse largas, calurosas, y a veces añoramos a los amigos del colegio, porque se hace más complicado reencontrarse

Espai Jove es el lugar perfecto para hacer nuevos amigos y tener alternativas para el ocio, más allá de la playa o la piscina. Además de en el exterior, el Espai Jove ofrece actividades también en sus locales, como el de Es Pla de na Tesa, donde ha tenido lugar el Laboratorio de Cerámica, que ha conseguido que una decena de jóvenes de entre 10 y 12 años se hayan adentrado en este mundo tan nuestro como es el barro y, por tanto, en nuestras raíces.

Las participantes (casualmente todas eran niñas) han podido elaborar piezas de cerámica gracias a los consejos del escultor y ceramista Joan Oliver. Esta semana, cinco días de curso, «se hace corta», según dice, y es que el objetivo es que conozcan las técnicas básicas, pero también que puedan explorar su creatividad, «que puedan expresarse», y esto hace que las horas pasen volando.

Con las instrucciones y la técnica del artista todas han podido aprender a utilizar el barro para poder crear diferentes piezas: platos y tazas superponiendo churros de barro uno encima de otro, vasos con una técnica japonesa, además de platos con engobes. El último día del taller, 26 de julio, sirvió para pintar las últimas piezas. Días antes, ya tenían un almacén lleno de obras de piezas de arte secándose. Laia había practicado en su casa, pero esta era la primera vez que hacía un taller tan productivo: «El primer día hicimos animales de barro, después hemos hecho platos y ahora hacemos vasos. Yo había hecho figuritas de barro antes, pero en este taller he aprendido mucho», dice. La técnica es muy importante. «Nos han enseñado técnicas para que nos salgan mejor las figuras», dice su compañera Sara.

Este curso de iniciación no sólo va dirigido a las personas que exploran por primera vez esta práctica, sino que también se dirige a las que tienen nociones o han realizado otro taller de cerámica. Es el caso de Irene: «Ya tenía experiencia, he ido a algún taller más, me gusta mucho hacer figuras y cosas con barro». Claudia, otra de las alumnas, destaca el espacio para la creatividad: «Es muy divertido y estoy aprendiendo mucho. Además, después de terminar podemos hacer trabajo libre y hacer las figuritas que queramos». Lucía se queda con el ambiente de hermandad: «Lo que más me gusta es que hemos aprendido muchas cosas que no sabíamos y que nos lo hemos pasado muy bien, porque somos muchas», ha afirmado.

Las protagonistas del Laboratorio de Cerámica han podido disfrutar de una experiencia que les ha permitido explorar la creatividad, socializar y disfrutar con recursos naturales, olvidándose por unas horas de las pantallas de los móviles.

Oliver ha acogido con mucha ilusión este reto de enseñar a los más jóvenes. Trabaja habitualmente con niños y adolescentes en todas las actividades de cerámica del Espai Jove. Según el ceramista, es mucha la gente «interesada en la cerámica y en reunirse con los amigos en los Espais Joves en los cursos que también tenemos en invierno, los miércoles. Estoy muy contento de ver a los jóvenes interesados en la cultura».

PAM A PAM: ES PONT D'INCA

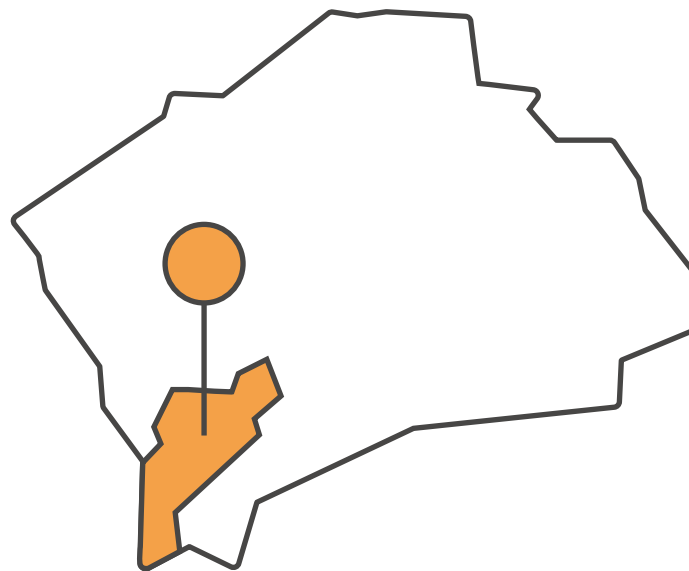
DESTACA

La tradició industrial i el seu patrimoni fabril, com la Fàbrica de Ses Llistes, reflex de l'auge de la indústria cotonera en el segle XX

La tradición industrial y su patrimonio fabril, como sa Fàbrica de Ses Llistes, reflejo del auge de la industria algodonera en el siglo XX

 3.204
HABITANTS

 3,61 KM2

La seva història

Es Pont d'Inca, un dels nuclis històrics de Marratxí, va créixer ràpidament gràcies a la seva ubicació estratègica al voltant de la carretera d'Inca i la seva proximitat a Palma. A la via principal, l'avinguda d'Antoni Maura, varen sorgir diversos hostals com a punt d'aturada per als viatgers que no podien entrar a Palma a la nit.

L'origen del topònim fa referència al pont erigit sobre el torrent Gros, frontera natural entre els municipis de Palma i Marratxí. Al llarg de la història, hi ha hagut tres ponts: el primer, de factura romana, va perdurar fins al segle XV, seguit per un altre que va ser derruït a la dècada de 1940 i que va ser substituït per l'actual, adaptat al trànsit modern.

A final del segle XIX, Es Pont d'Inca es va convertir en un lloc d'oci per a la societat palmesana, amb la construcció d'habitatges construïts per gent acomodada. L'arribada del ferrocarril el 1875 va contribuir al desenvolupament industrial, amb la instal·lació de magatzems i indústries a la zona, com Harinera Balear i la Compañía Algodonera Balear. Durant els primers anys del segle XX es varen crear a la localitat diverses associacions obreres. Als anys seixanta s'hi varen establir noves fàbriques i tallers, com Confecciones Erica, Bodegas Suau o Pastas Gallo. Les dècades següents varen ser testimoni de la construcció de noves urbanitzacions, que transformaren es Pont d'Inca en una zona residencial

Què hi trobareu?

La carretera d'Inca, al seu pas per la localitat, albergava antics hostals i tavernes, avui rehabilitats com a comerços i habitatges. Alguns dels més destacats foren Sa Bodega, Can Berruga, Cas Ferrer, Can del Valle i Can Vermell.

Su historia

Es Pont d'Inca, uno de los núcleos históricos de Marratxí, creció rápidamente gracias a su ubicación estratégica en torno a la carretera de Inca y su cercanía a Palma. En su calle principal, la avenida Antonio Maura, surgieron varios hostales como punto de parada para los viajeros que no podían entrar a Palma por la noche.

El origen del topónimo hace referencia al puente erigido sobre el torrent Gros, frontera natural entre los municipios de Palma y Marratxí. A lo largo de la historia, ha habido tres puentes: el primero, de factura romana, perduró hasta el siglo XV, seguido por otro que fue derruido en la década de 1940, que fue sustituido por el actual, adaptado al tráfico moderno.

A finales del siglo XIX, Es Pont d'Inca se convirtió en un lugar de ocio para la sociedad palmesana, con varias viviendas acomodadas construidas por burgueses. La llegada del ferrocarril en 1875 contribuyó a su desarrollo industrial, atrayendo almacenes e industrias a la zona, como Harinera Balear y la Compañía Algodonera Balear. Durante los primeros años del siglo XX surgieron en la localidad varias asociaciones obreras. En los años 60 se establecieron nuevas fábricas y talleres, como Confecciones Erica, Bodegas Suau o Pastas Gallo. Las décadas siguientes fueron testigo de la construcción de nuevas urbanizaciones, transformando Es Pont d'Inca en una zona residencial.

¿Qué encontraréis?

La carretera de Inca, a su paso por la localitat, albergaba antiguos hostales y tabernas, hoy rehabilitados como comercios y viviendas. Algunos de los más destacados fueron: Sa Bodega, Can Berruga, Cas Ferrer, Can del Valle y Can Vermell.

Edificis Industrials

» Bodegas Suau

Fàbrica licorera fundada el 1951 pel marí mercant Federico Suau. Ubicada a la parcel·la anteriorment ocupada per Harinera Balear, la destil·leria produeix brandi i herbes. La fàbrica conserva el soterrani, usat com a celler, i una xemeneia de cinquanta metres d'altura.

» Fàbrica de Ses Llistes

Un dels patrimonis industrials més destacats és la Fàbrica de les Llistes, creada el 1923 com Ca'n Rul·lan i coneguda posteriorment com Compañía Algodonera Balear i Textil Mallorquina. La fàbrica va tancar el 1972 i va ser rehabilitada el 1980 per la cooperativa d'ensenyament Es Liceu.

» Nou Espai d'Exposicions Sa Refinadora

Antiga seu d'Indústries Agrícoles de Mallorca, l'empresa va iniciar l'activitat el 1930, amb la transformació de la garrofa en farina i alcohol. La magnitud de la seva activitat era tal que Ferrocarrils de Mallorca varen establir un carregador que connectava l'estació de tren amb les instal·lacions. L'espai va ser adquirit per l'Ajuntament de Marratxí per reconvertir-lo en un centre sociocultural.

Edificios Industriales

» Bodegas Suau

Fábrica licorera fundada en 1951 por el marino mercante Federico Suau. Ubicada en la parcela anteriormente ocupada por Harinera Balear, la destilería produce brandy y hierbas. La fábrica conserva su sótano, usado como bodega, y una chimenea de cincuenta metros de altura.

» Fábrica de Ses Llistes

Uno de los patrimonios industriales más destacados es la Fábrica de Ses Llistes, creada en 1923 como "Ca'n Rul·lan" y conocida posteriormente como "Compañía Algodonera Balear S.A." y "Textil Mallorquina". La fábrica cerró en 1972 y fue rehabilitada en 1980 por la cooperativa de enseñanza Es Liceu.

» Nuevo Espacio de Exposiciones Sa Refinadora

Antigua sede de Industrias Agrícolas de Mallorca, la empresa inició sus actividades en 1930, transformando la algarroba en harina y alcohol. La magnitud de su actividad era tal que los Ferrocarriles de Mallorca establecieron un cargador que conectaba la estación de tren con las instalaciones. Sus instalaciones fueron adquiridas en 2015 por el ayuntamiento de Marratxí para reconvertirlas en un centro sociocultural.

ELS VEÏNATS OPINEN...

Què us agrada més de viure aquí?

- » Zona a prop de Palma amb bones connexions.
- » Zona que compta amb tots els serveis essencials: autobús, tren, escoles, comerços, etc.
- » Zona tranquil·la, encara que relativament, donat l'increment de població.
- » Bon veïnat en general.

Què canviariu d'Es Pont d'Inca perquè fos millor?

- » Millorar la neteja de carrers i voreres, i eliminar herbes i fems.
- » Crear un carril bici, actualment inexistent a la nostra zona.
- » Establir zones verdes per a mascotes, i evitar així excrements i orina als carrers.
- » Augmentar la vigilància, i mantenir i netejar les àrees de contenidors de fems i reciclatge. Incrementar els punts soterrats.
- » Col·locar més papereres als carrers i alguns bancs en zones de passeig.
- » Mantenir i millorar l'enllumenat i el cablejat (actualment els cables penjants al carrer ens recorden al segle XIX). De vegades hi ha dies en què algunes zones estan a les fosques.
- » Incrementar la presència de seguretat, ja que amb "Es Pinaret" i "Son Tous" a prop hem notat alguns robatoris, fins i tot amb violència.

»
Enquesta
anònima a
veïnats d'Es
Pont d'Inca

Encuesta
anónima a la
vecinos d'Es
Pont d'Inca

LOS VECINOS OPINAN...

¿Qué os gusta más de vivir aquí?

- » Zona cerca de Palma con buenas conexiones.
- » Zona que cuenta con todos los servicios esenciales: autobús, tren, escuelas, comercios, etc.
- » Zona tranquila, aunque relativamente, dado el incremento de población.
- » Buen vecindario en general.

¿Qué cambiaríais de Es Pont d'Inca para mejorarlo?

- » Mejorar la limpieza de calles y aceras, eliminando hierbas y basura.
- » Crear un carril bici, actualmente inexistente en nuestra zona.
- » Establecer zonas verdes para mascotas, evitando así excrementos y orines en las calles.
- » Aumentar la vigilancia, mantenimiento y limpieza en las áreas de contenedores de basura y reciclaje. Incrementar los puntos soterrados.
- » Colocar más papeleras en las calles y algunos bancos en zonas de paseo.
- » Mantener y mejorar el alumbrado y el cableado (actualmente los cables colgantes en la calle nos recuerdan al siglo XIX). A veces hay días en que algunas zonas están a oscuras.
- » Incrementar la presencia de seguridad, ya que con "Es Pinaret" y "Son Tous" cerca hemos notado algunos robos, incluso con violencia.

VETERANS CARS

Quan va sorgir?

Veterans Cars va ser fundada fa vint anys per Jodi Villaret, que ja no es troba entre nosaltres. Neix d'una passió pels cotxes clàssics i perquè aquests no quedin en l'oblit.

Quants sou?

Aproximadament som uns 70 socis. Aquesta associació obre les portes a totes les persones que tinguin un vehicle amb 30 anys d'antiguitat.

Quin és el vostre propòsit?

Un objectiu és poder ajudar els nostres socis a trobar les peces que els falten per als seus cotxes, ja que nosaltres els en podem facilitar la recerca. A més, és una font de retroalimentació de coneixement dels cotxes antics i un cercle de socialització quan fem excursions.

Quines iniciatives destacau?

Ens agrada molt que ens convidin a les fires del municipi per presentar els nostres cotxes, així com les excursions, ja que solem ser entre 20 i 30 cotxes que anam arreu de Mallorca, com per exemple els jardins d'Alfàbia. Ens reunim per dinar i compartir les nostres experiències.

Projectes futurs:

El dia 1 de setembre ens han convidat a la Fira del Motor coincidint amb la Festa des Vermar i dia 29 de setembre a Maria de Salut.

On estau?

No tenim local físic, però ens solem reunir als bars. Ens podeu trobar a la pàgina web i a les nostres xarxes socials.

¿Cuándo surgió?

Veterans Cars nació hace veinte años, fundado por Jodi Villaret, quien ya no está con nosotros. La asociación surgió de una pasión por los coches clásicos y el deseo de que no caigan en el olvido.

¿Cuántas sois?

Aproximadamente somos unos 70 socios. Esta asociación está abierta a todas las personas con vehículos antiguos con 30 años de antigüedad.

¿Cuál es vuestro propósito?

Uno de nuestros propósitos es ayudar a nuestros socios a encontrar las piezas que les faltan para sus coches, ya que nosotros podemos facilitarles la investigación. Además, somos una fuente de intercambio de conocimientos sobre estos coches antiguos y un círculo de socialización cuando hacemos excursiones.

¿Qué iniciativas destacáis?

Nos encanta cuando nos invitan a las ferias de los municipios para presentar nuestros coches, así como nuestras excursiones, ya que solemos ser treinta coches antiguos y recorremos toda Mallorca, visitando lugares como los jardines de Alfàbia. Nos reunimos para comer y compartir nuestras experiencias.

Proyectos futuros:

El día 1 de septiembre nos han invitado a la Feria del Motor, coincidiendo con la Festa des Vermar, y el 29 de septiembre estaremos en Maria de la Salut.

¿Dónde estamos?

No tenemos local físico, pero solemos reunirnos en bares. Nos podéis encontrar en nuestra página web y en nuestras redes sociales.

sfrauserra@gmail.com
Sebastià Frau: 667 402 501
Xarxes: Facebook Veterans Cars

AAVV SON AMETLER

Quan es va crear?

Va ser una iniciativa veïnal sorgida el 2012, però que es va mantenir inactiva prop d'una dècada. Al final del 2023 una sèrie de veïns decidim reactivar-la per cobrir la necessitat de cohesionar-nos i visibilitzar-nos.

Quants sou?

La junta directiva està formada per cinc persones. No obstant això, sempre que hem proposat una activitat, hi ha hagut més veïns que han ajudat perquè aquesta funcionàs.

Quin és el vostre propòsit?

Des que els veïns de Son Ametler varen fer la inversió d'urbanitzar els carrers, s'ha sol·licitat a Urbanisme de Marratxí la connexió dels serveis bàsics amb la resta del municipi. Sobretot, s'ha sol·licitat a totes les administracions possibles que es doti la zona d'un servei d'autobús escolar perquè els infants i adolescents puguin arribar als seus centres escolars. Actualment, Son Ametler té un carrer principal anomenat camí de Son Ametler, d'1,2 km de longitud, que vertebrava el conjunt dels habitatges, però no és possible transitar-lo caminant o amb bicicleta sense perillar la vida del viandant. En conjunt i principalment, el nostre propòsit és demanar la millora de la via i, en la mesura que sigui possible, la connexió dels diferents serveis bàsics (il·luminació de la via i clavegueram).

Quines activitats de les que duis a terme destacau?

Podríem dir que separen les nostres activitats en dos grans blocs. D'una banda, volem treballar amb l'Ajuntament per a la millora de les condicions urbanístiques planificades en la normativa subsidiària de 1985, per a això planifiquem reunions amb l'equip de govern de l'Ajuntament. D'altra banda, feim feina per la cohesió veïnal amb festes, esports a l'aire lliure, jocs per als infants i activitats per a la gent gran.

Projectes futurs

Consideram que la participació ciutadana i el treball en conjunt de tots els veïns és un motor de felicitat per a tothom. El fet que els veïns facem activitats conjuntes millora la nostra qualitat de vida. Per tant, els nostres projectes futurs estan encaminats a organitzar més esdeveniments veïnals, com sopars a la fresca, activitats de jocs de taula per a infants, pilates per a la gent gran. Tot això juntament amb la demanda de millora de la nostra via per acostar-nos al municipi de Marratxí i sentir-nos part del poble.

¿Cuándo surgió?

Fue una iniciativa vecinal surgida en 2012, pero que se mantuvo inactiva cerca de una década. A finales de 2023 una serie de vecinos decidimos reactivarla para cubrir la necesidad de cohesionarnos y visibilizarnos.

¿Cuántos sois?

La junta directiva la conformamos cinco personas. Sin embargo, siempre que hemos propuesto una actividad, ha habido más vecinos ayudando a que ésta funcionara.

¿Cuál es vuestro propósito?

Desde que los vecinos de Son Ametler hicieron la inversión de urbanizar las calles, se ha solicitado a Urbanismo de Marratxí la conexión de los servicios básicos con el resto del Municipio. Sobre todo, se ha solicitado a todas las Administraciones posibles que se dote a la zona de un servicio de autobús escolar para que los niños y adolescentes puedan llegar a sus centros escolares. Actualmente, Son Ametler tiene una calle principal llamada Camí de Son Ametler, de 1'2 km de longitud que vertebrava el conjunto de las viviendas, pero que no es posible transitarlo caminando o en bicicleta sin peligrar la vida del viandante. En conjunto y principalmente, nuestro propósito es la demanda de la mejora de la vía, y en la medida de lo posible, la conexión de los diferentes servicios básicos (iluminación de la vía y alcantarillado).

¿Qué actividades de las que lleváis a cabo destacaríais?

Podríamos decir que separamos nuestras actividades en dos grandes bloques. Por un lado, trabajar de la mano con el Ayuntamiento para la mejora de las condiciones urbanísticas planificadas en la normativa subsidiaria de 1985, para ello planificamos reuniones con el equipo de gobierno del Ayuntamiento. Y, por el otro, cohesión vecinal mediante celebración de fiestas, deportes al aire libre, juegos para los niños y actividades para la gente mayor.

Futuros proyectos

Consideramos que la participación ciudadana y el trabajo en conjunto de todos los vecinos es un motor de felicidad para todos. La celebración de las actividades entre vecinos mejora nuestra calidad de vida, por tanto, nuestros proyectos futuros están encaminados a realizar más eventos vecinales como cenas a la fresca, actividades de juegos de mesa para niños, pilates para la gente mayor. Todo esto, en conjunto con continuar demandando la mejora de nuestra vía para acercarnos al municipio de Marratxí y sentirnos partes del pueblo.

Presidenta i Secretaria
Silvia o Irene: 653 871 816
AAVV Nova Cabana – Son Macià

ALOHA Party

SET
07

**GRAN PRIX
AQUÀTIC**

De 12 a 18 anys

**PISCINA
SA CABANA**

De 18 a 21h

Inscripcions a:

espaijove.marratxi.es

Ajuntament
de Marratxí